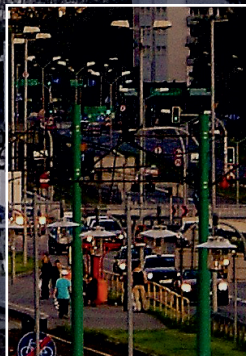

WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE STATYSTYCZNIE

ŚLĄSKIE VOIVODSHIP
STATISTICALLY

historia i teraźniejszość
history and present

Katowice 2018

100 lat
GUS

Urząd Statystyczny
w Katowicach

**WOJEWÓDZTWO
ŚLĄSKIE
STATYSTYCZNIE**

*ŚLĄSKIE VOIVODSHIP
STATISTICALLY*

historia i teraźniejszość
history and present

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Katowicach. Śląski Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Katowice. Śląski Centre for Regional Surveys

Zespół autorski

Editorial team

Małgorzata Góralczyk, Elżbieta Panasiuk, Michał Przybyła

Kierujący

Supervisor

Ilona Żurek

Tłumaczenie

Translation

Alicja Pawłowska-Pal

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Sylwia Arendt-Bierońska, Agnieszka Kaim, Monika Lichota-Czapla, Iwona Więcek

Projekt okładki

Cover design

Sylwia Arendt-Bierońska

Fotografie

Photos

P. Bromirski, J. Malarski, P. Porwisz

ISBN 978-83-89641-84-7 (książka) *(book)*

ISBN 978-83-89641-85-4 (forma elektroniczna on-line) *(on-line)*

Publikacja dostępna na stronie

Publication available on the website

katowice.stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła

When publishing SO data - please indicate the source

Druk

Print

Urząd Statystyczny w Katowicach, ul. Owocowa 3, 40-158 Katowice

Statistical Office in Katowice, Owocowa 3, 40-158 Katowice

tel. 32 779 12 19, poligrafiaKCE@stat.gov.pl

Szanowni Państwo,

W 100-lecie powstania Głównego Urzędu Statystycznego, przekazuję okolicznościowe opracowanie „**Województwo śląskie statystycznie – historia i teraźniejszość**” prezentujące wybrane informacje statystyczne o województwie śląskim, poprzez wszystkie etapy przekształceń, aż po obecny wizerunek. Obok danych statystycznych zaprezentowano etapy zmian terytorialnych i administracyjnych z ponad 90-letniej historii województwa oraz jego obraz na tle kraju. Uwzględniono także obecne plany, priorytety i strategiczne kierunki rozwojowe województwa. Nawiązując do obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości zamieszczono również istotne fakty i wydarzenia z okresu 100-letniej działalności GUS.

Wyrażam nadzieję, że publikacja wzbogaci wiedzę o historii naszego regionu, a jednocześnie skłoni do refleksji nad bogatą historią statystyki publicznej i jej istotną rolę w systemie informacyjnym państwa oraz zainspiruje Czytelników do sięgnięcia po szersze statystyczne opracowania historyczne.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Katowicach

AURELIA HETMAŃSKA

Katowice, czerwiec 2018 r.

Dear Readers,

On the 100th anniversary of the founding of the Central Statistical Office, I would like to present the occasional study "Śląskie Voivodship Statistically - history and present" introducing selected statistical information about the Śląskie Voivodship, through all stages of transformation, to the present image. In addition to statistical data, stages of territorial and administrative changes from over 90 years of the voivodship's history and its image against the background of the country were presented. Current plans, priorities and strategic development directions of the voivodship have also been taken into account. Referring to the celebration of the 100th anniversary of recovery of independence by Poland important facts and events from the CSO's 100-year activity were also included.

I hope that the publication will enrich the knowledge about the history of our region, and at the same time encourage reflection on the rich history of official statistics and its important role in the state information system and will inspire Readers to reach for a wider range of statistical historical studies.

*Director
of the Statistical Office in Katowice*

AURELIA HETMAŃSKA

Katowice, June 2018

Spis treści

Contents

Zarys dziejów statystyki polskiej	6	<i>Outline of the history of Polish statistics</i>
Kalendarium historii województwa śląskiego	8	<i>Calendar of the history of the Śląskie Voivodship</i>
Zmiana powierzchni i liczby ludności województwa	9	<i>Change in the area and population of the Voivodship</i>
Województwo śląskie 1922-1938	10	<i>Śląskie Voivodship 1922-1938</i>
Województwo śląskie 1945-1950	14	<i>Śląskie Voivodship 1945-1950</i>
Województwo katowickie 1950-1975	18	<i>Katowickie Voivodship 1950-1975</i>
Województwo katowickie 1975-1998	22	<i>Katowickie Voivodship 1975-1998</i>
Województwo śląskie 1999-2017	26	<i>Śląskie Voivodship 1999-2017</i>
Wizja rozwoju województwa	32	<i>Vision of the Voivodship's development</i>

Dla historycznej retrospekcji wykorzystano liczne wydawnictwa historyczne GUS i US, wspierając się materiałami Instytutu Badań Regionalnych Biblioteki Śląskiej w ramach nowoczesnego, edukacyjnego wydawnictwa "Encyklopedia Województwa Śląskiego".

Ze względu na okolicznościowy i poglądowy charakter wydawnictwa oraz jego szeroką retrospekcję, w materiale pominięto uwagi i notki dotyczące metodyki oraz zastosowano zaokrąglenia danych.

For historical retrospection, numerous historical publications of the CSO and the SO were used, supported by materials of the Institute of Regional Research of the Silesian Library as part of a modern, educational publication "Encyclopedia of the Śląskie Voivodship".

Due to the occasional and illustrative nature of the publication and its extensive retrospection, notes on the methodology have been omitted in the material and rounding of the data has been applied.

100lat GUS

Pierwsza siedziba GUS
w latach 1918-1919,
ul. Jasna 10 w Warszawie
*The first seat of the CSO
in the years 1918-1919,
ul. Jasna 10 in Warsaw*

Siedziba GUS
w latach 1920-1939
w Alejach Jerozolimskich 32
*Seat of the CSO
in the years 1920-1939
Aleje Jerozolimskie 32*

Od 1953 r. siedziba GUS w al. Niepodległości 208
From 1953 seat of the CSO in al. Niepodległości 208

Siedziba GUS
po II Wojnie Światowej,
ul. Narbutta 33
*Seat of the CSO
after the Second World War,
ul. Narbutta 33*

Zarys dziejów statystyki polskiej

Outline of the history of Polish statistics

- 1918** utworzenie Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) jako centralnej instytucji państwowej ds. statystyki, pierwszej publicznej instytucji odradzającego się państwa polskiego
- 1919** *creation of the Central Statistical Office (CSO) as the central state institution for statistics, the first public institution of the reviving Polish state*
- 1920
- 1921** ustawa o organizacji statystyki administracyjnej
- 1922 *Act on the Organization of Administrative Statistics*
- 1923
- 1924 pierwsza edycja Rocznika Statystyki Rzeczypospolitej Polskiej, pierwszy Powszechny Spis Ludności
- 1925 *the first edition of the Statistical Yearbook of the Republic of Poland, the first Population Census*
- 1926
- 1927
- 1928
- 1929** 18. Kongres Międzynarodowego Instytutu Statystycznego – światowej organizacji zawodowych statystyków
- 1930** *18th Congress of the International Institute of Statistics – world organization of professional statisticians*
- 1931
- 1932 rozpoczęcie wdrażania kompleksowych badań gospodarczych i społecznych
- 1933 *commencement of implementation of comprehensive economic and social researches*
- 1934
- 1935
- 1936
- 1937 GUS zawieszona działalność, jednak statystycy nadal pracują dla Polskiego Państwa Podziemnego oraz Rządu Polskiego na Uchodźctwie; jako jedyni w Europie wydali w 1941 r. w Londynie Mały Rocznik Statystyczny Polski 1939-1941 w języku angielskim
- 1938 *The CSO suspends its operations, however, statisticians are still working for the Polish Underground State and the Polish Government in Exile; as the only ones in Europe in 1941 they published in London The Concise Statistical Yearbook of Poland 1939-1941 in English*
- 1939**
- 1940
- 1941
- 1942
- 1943
- 1944
- 1945** ponowne rozpoczęcie działalności przez GUS przy Prezydium Rady Ministrów,
- 1946** pierwsze po wojnie badania statystyczne, w tym spis rolny, prace dokumentujące stan kraju oraz jego potrzeby
- 1947 *the CSO again starts its operations at the Presidium of the Council of Ministers, the first post-war statistical surveys, including the agricultural census, works documenting the state of the country and its needs*
- 1948
- 1949
- 1950** pierwszy po wojnie Powszechny Sumaryczny Spis Ludności, w tym bilans strat wojennych
- 1951 *the first General Summary Population Census after the war, including the balance of war losses*
- 1952 na mocy Dekretu Rady Ministrów GUS został uznany organem naczelnym statystyki państwowej
- 1953 *pursuant to the Decree of the Council of Ministers, the CSO was recognized the supreme body of state statistics*
- 1954
- 1955 pierwszy po wojnie spis powszechny (Narodowy Spis Powszechny)
- 1956 *the first census after the war (National Census)*
- 1957
- 1958
- 1959
- 1960
- 1961
- 1962** ustawa o organizacji statystyki państwowej i jej strukturach w terenie; powołanie wojewódzkich i miejskich urzędów statystycznych oraz powiatowych inspektoratów statystycznych, powstaje Urząd Statystyczny w Katowicach
- 1963 *the Law on Organization of State Statistics and its Structures in the Terrain; establishment of voivodship and municipal statistical offices and powiat statistical inspectorates, the Statistical Office in Katowice is established*
- 1964
- 1965
- 1966
- 1967

1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992

w wyniku podziału administracyjnego kraju utworzono 49 wojewódzkich urzędów statystycznych
as a result of the administrative division of the country 49 voivodship statistical offices were established

ustawa o statystyce państwowej
the Law on Official Statistics

podpisanie deklaracji o współpracy statystycznej GUS z EUROSTATEM (Urzędem Statystycznym Wspólnoty Europejskiej)
signing the declaration on statistical cooperation of the Central Statistical Office with EUROSTAT (Statistical Office of the European Community)

1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018

ustawa o statystyce publicznej określa GUS jako niezależny organ statystyki publicznej, zobowiązany dostarczyć informacji o sytuacji społecznej, gospodarczej, demograficznej i środowiska naturalnego (obowiązuje do dziś)
the Law on Official Statistics defines the CSO as an independent official statistics authority, obliged to provide information about the social, economic and demographic situation as well as the state of the natural environment (valid until today)

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań oraz Powszechny Spis Rolny (po raz pierwszy w tym samym czasie); pierwsze pełne spisy po przeobrażeniach społeczno-gospodarczych i ustrojowych w kraju
The National Population and Housing Census and the Agricultural Census (for the first time in the same time); first complete censuses after socio-economic and political system transformations in the country

Zadania GUS pozostają aktualne do dzisiaj
Statystyka publiczna – niezbędny element w informacyjnym systemie demokratycznego społeczeństwa – wciąż się rozwija i dostosowuje do zmian zachodzących w rzeczywistości społeczno-gospodarczej, uwzględniając zarówno rosnące potrzeby informacyjne użytkowników, postęp informatyczny, jak i spójność ze statystyką europejską i światową

The CSO's tasks remain valid until today
Official statistics - an indispensable element in the information system of democratic society - is still developing and adapting to changes taking place in socio-economic reality, considering both growing information needs of users, IT progress, as well as consistency with European and global statistics

Kalendarium historii województwa śląskiego

Calendar of the history of the Śląskie Voivodship

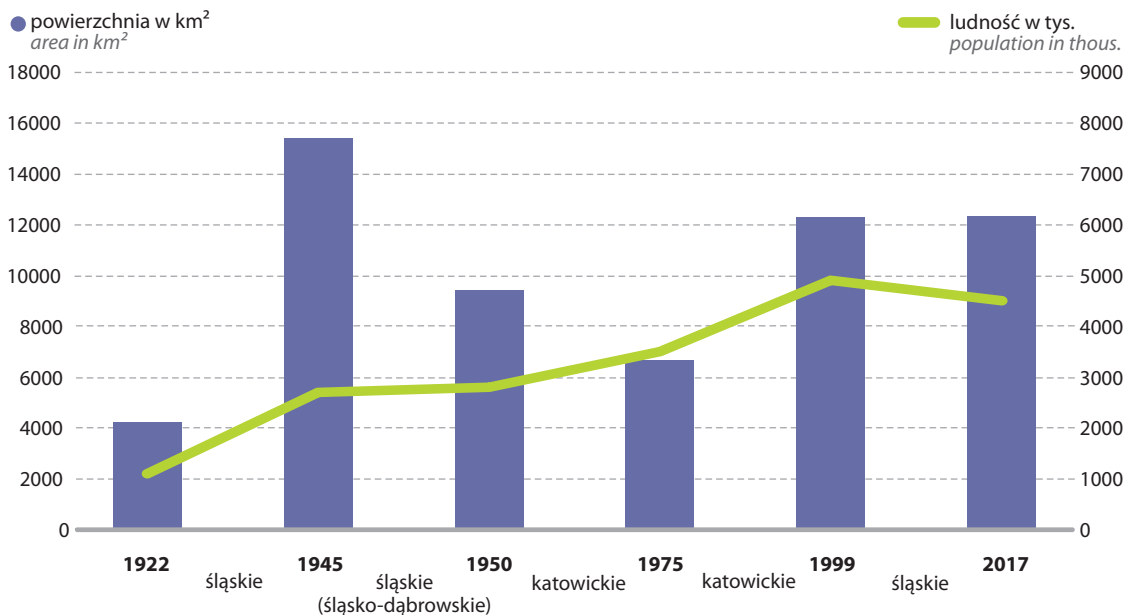
- 1921** ● plebiscyt na Górnym Śląsku dotyczący pogranicza polsko-niemieckiego; III powstanie śląskie mające na celu przyłączenie Górnego Śląska do Polski
a plebiscite in the Upper Silesia concerning the Polish-German border; the third Silesian uprising aimed at joining Upper Silesia to Poland
- 1922** ● przyłączenie południowo-wschodniej części Górnego Śląska do Polski; podpisanie w Katowicach Aktu Objęcia Górnego Śląska przez Polskę i powstanie samodzielnej jednostki administracyjnej „województwo śląskie”
incorporation of the south-eastern part of Upper Silesia to Poland; signing the Act of Taking Up Upper Silesia by Poland in Katowice and establishing an independent administrative unit "Śląskie Voivodship"
- 1939** ● okupacja niemiecka, wcielenie dekretem Hitlera polskiej części Górnego Śląska (województwa śląskiego) do Niemiec jako Rejencja Katowice
German occupation, incorporation following the Hitler's decree of the Polish part of Upper Silesia (Śląskie Voivodship) to Germany as the Region of Katowice
- 1945** ● koniec okupacji niemieckiej; przyłączenie Śląska Opolskiego i terenów Zagłębia Dąbrowskiego do autonomicznego województwa śląskiego; Krajowa Rada Narodowa likwiduje autonomię Górnego Śląska i wprowadza nieoficjalną nazwę „województwo śląsko-dąbrowskie”
the end of the German occupation; incorporation of the Śląsk Opolski and the Zagłębie Dąbrowskie areas to the autonomous Śląskie Voivodship; the National Council eliminates the autonomy of the Upper Silesia and introduces the unofficial name "Śląsko-Dąbrowskie Voivodship"
- 1950** ● reforma administracyjna Polski; z podziału województwa śląskiego (śląsko-dąbrowskiego) powstaje województwo katowickie i opolskie
administrative reform of Poland; following the division of the Śląskie Voivodship (Śląsko-Dąbrowskie), the Katowickie and Opolskie Voivodships are being created
- 1975** ● reforma administracyjna Polski; znaczne zmniejszenie terytorium województwa katowickiego; wyodrębniono województwo częstochowskie i część województwa bielskiego
administrative reform of Poland; significant reduction of the territory of the Katowickie Voivodship; the Częstochowskie Voivodship and part of the Bielskie Voivodship were separated
- 1999** ● reforma administracyjna Polski dzieli Górny Śląsk na dwa województwa: województwo śląskie (obejmujące obszary części historycznego Górnego Śląska - ok. 51% województwa i część historycznej Małopolski - 49% województwa) oraz województwo opolskie; łączy wcześniejsze województwa: katowickie oraz częściowo bielskie i częstochowskie
the administrative reform of Poland divides Upper Silesia into two voivodships: Śląskie Voivodship (covering the areas of the historical part of Upper Silesia - approx. 51% of the voivodship and part of the historical Malopolska - 49% of the voivodship) and the Opolskie Voivodship; connects the former Voivodships: Katowickie and partly Bielskie and Częstochowskie

Zmiana powierzchni i liczby ludności województwa

Change in the area and population of the Voivodship

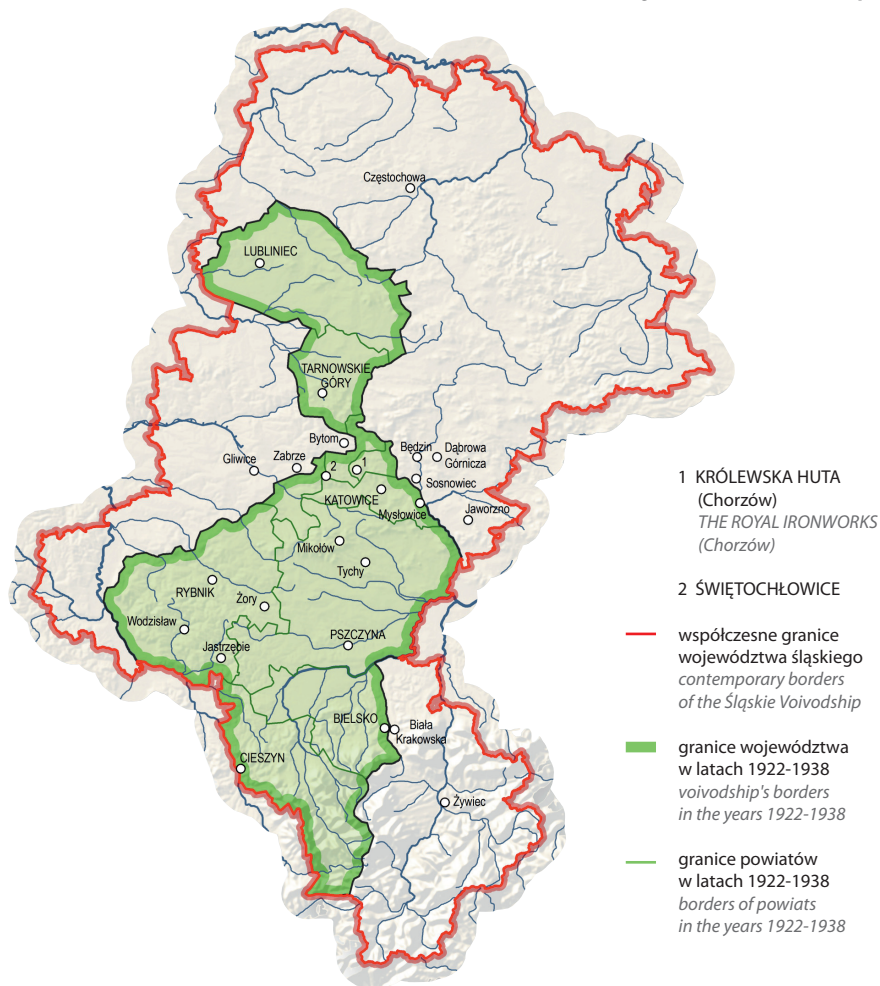
Województwo śląskie funkcjonuje od 1922 r., ale na przestrzeni lat kilkakrotnie zmieniło swoją nazwę, powierzchnię i kształt granic administracyjnych. Szczególnie w II połowie XX w. następowały zmiany granic zewnętrznych województwa oraz liczne zmiany przebiegu granic jednostek wewnętrznych. W latach 1945-2002 odnotowano łącznie ok. 146 przypadków modyfikacji w przebiegu granic gmin.

The Śląskie Voivodship has been operating since 1922, but over the years it has changed its name, area and shape of the administrative borders several times. Particularly in the second half of the twentieth century, there were changes of the external borders of the voivodship and numerous changes in the boundaries of internal units. In the years 1945-2002, a total of 146 cases of modifications in the boundaries of gminas were recorded.

1922-1938

województwo śląskie Śląskie Voivodship

Mapa. Instytut Badań Regionalnych Biblioteki Śląskiej – wyk. EXGEO, www.exgeo.pl
Map. Institute of Regional Research of the Silesian Library – realization EXGEO, www.exgeo.pl

- Częścią województwa śląskiego stał się obok Górnego Śląska także fragment Śląska Cieszyńskiego, połączony z II Rzeczypospolitą w 1920 r.
- Konwencja Genewska, podpisana w 1922 r., normowała całokształt życia społeczno-politycznego i gospodarczego województwa na okres 15 lat.
- Jedyna autonomiczna jednostka administracyjna w kraju posiadająca własny parlament (Sejm Śląski), budżet (Skarb Śląski) oraz regionalny Rząd (Sejm II Rzeczypospolitej uchwalił już w 1920 r. ustawę konstytucyjną – Statut Organiczny Województwa Śląskiego przyznający województwu szeroką autonomię).
- Najmniejsze obszarowo i najgęściej zaludnione województwo międzywojennej Polski o wysokim stopniu przemysłowienia.
- Obszar „wielokulturowy”, ukształtowany przez wpływy zamieszkującej je ludności pochodzenia polskiego, niemieckiego, a także czeskiego i żydowskiego.
- *The Upper Silesia and also a fragment of Śląsk Cieszyński, connected with the Second Polish Republic in 1920, became a part of the Śląskie Voivodship.*
- *The Geneva Convention, signed in 1922, normalized the whole social, political and economic life of the voivodship for the period of 15 years.*
- *The only autonomous administrative unit in the country having its own parliament (Sejm Śląski), budget (Silesian Treasury) and regional government (Sejm of the Second Polish Republic passed the Constitutional Law in 1920 - the Regional Statute of the Śląskie Voivodship, granting the voivodship a broad autonomy).*
- *The voivodship of interwar Poland of the lowest area and the most densely populated one with a high degree of industrialization.*
- *A "multicultural" area, shaped by the influence of the people living in it of Polish, German as well as Czech and Jewish origin.*

Sala Sejmu Śląskiego (1929)
Hall of the Sejm Śląski (1929)

Szyb Warszawa b. Kopalni Katowice (1924)
Shaft Warsaw of the former Katowice Mine (1924)

Osiedle Nikiszowiec (1908-1918)
Nikiszowiec Settlement (1908-1918)

Podział administracyjny
Stan w dniu 9 XII 1931
*Administrative division
As of 9 XII 1931*

9 miast *cities*
19 gmin miejskich *urban gminas*
463 gminy wiejskie *rural areas*

Powierzchnia w km²
Area in km²

1931

4216

1,1% powierzchni kraju
of the country's area

miasto 8,0% **wieś** 92,0%
urban area rural area

Ludność w tys.
zamieszkała w dniu 9 XII 1931
Population in thous.

1295,0

4,0% ludności kraju
of the country's population

Ludność na 1 km²
Population per 1 km²
307 (kraj *country* 83)

WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU – wybrane informacje

VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY – selected information

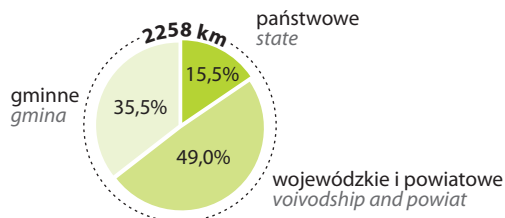
	województwo voivodship	kraj country
Ludność w miastach w % ogółu ludności (1931)	32,3	27,2
<i>Population in urban areas in % of total population</i>		
Kobiety na 100 mężczyzn (1931)	104	106
<i>Females per 100 males</i>		
Ludność w wieku do 19 lat w % ogółu ludności (1931)	41,4	43,1
<i>Population up to the age of 19 in % of total population</i>		
Ludność w wieku 65 lat i więcej w % ogółu ludności (1931)	4,3	4,9
<i>Population aged 65 and more in % of total population</i>		
Odsetek ludności posługującej się językiem ojczystym (1931): polskim	92,3	68,9
<i>Percent of population using native language:</i>		
..... <i>Polish</i>		
..... <i>niemieckim</i>	7,0	2,3
..... <i>German</i>		
Analfabetyzm wśród ludności w wieku 10 lat i więcej w % (1931)	1,5	23,1
<i>Illiteracy among the population aged 10 years and more in %</i>		
Ludność związana z „górnictwem i przemysłem” w % ogółu ludności czynnej zawodowo (1931)	54,6	18,0
<i>Population connected with „mining and industry” in % of total economically active population</i>		
Drogi o twardej nawierzchni w km/100 km ² (1938)	53,8	16,2
<i>Hard surface roads in km/100 km²</i>		
Linie kolejowe normalnotorowe i wąskotorowe w km/100 km ² (1937)	18,5	5,2
<i>Standard guage and narrow guage railway lines in km/100 km²</i>		
Zarejestrowane samochody na 10 tys. ludności (1939)	37,1	12,1
<i>Registered cars per 10 thous. population</i>		

DROGI O TWARDEJ NAWIERZCHNI

Stan 1 IV 1936

HARD SURFACE ROADS

As of 1 IV 1936

wybudowane w latach 1924-1936
built in the years 1924-1936

138 km

przebudowane w latach 1924-1938
rebuilt in the years 1924-1938

643 km

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W 1931 R.**LAND USE IN 1931**

	w tys. ha <i>in thous. ha</i>	
Powierzchnia ogółem	421,4	<i>Total area</i>
Ziemia użytkowana rolniczo	240,3	<i>Land used for agriculture</i>
grunty	178,9	<i>land</i>
sady	5,7	<i>orchards</i>
łąki	30,8	<i>meadows</i>
pastwiska	24,8	<i>pastures</i>
Lasy	137,7	<i>Forests</i>
Inne grunty i nieużytki	43,4	<i>Other land and fallow land</i>

PRACOWNICY NAJEMNI (łącznie z bezrobotnymi)

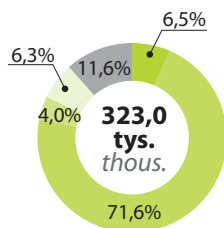
Na podstawie spisu ludności z dnia 9 XII 1931

HIRED WORKERS (including unemployed persons)

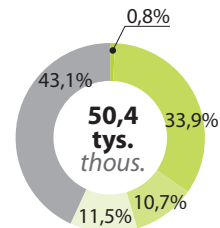
On the basis of population census as of 9 XII 1931

WYCHODZTWO W LATACH 1927-1938**EXILE IN THE YEARS 1927-1938**

	w tys. <i>in thous.</i>	
Wychodztwo sezonowe		<i>Seasonal exile</i>
ogółem	3,9	<i>total</i>
do Niemiec	3,9	<i>to Germany</i>
Wychodztwo niesezonowe		<i>Non-seasonal exile</i>
ogółem	5,3	<i>total</i>
w tym do:		<i>of which to:</i>
Francji	3,0	<i>France</i>
Stanów Zjedn. Ameryki	0,1	<i>United States of America</i>
Argentyny	0,2	<i>Argentina</i>
Palestyny	0,4	<i>Palestine</i>

robotnicy (z chałupnikami)
workers (with homeworkers)

- rolnictwo
agriculture
- górnictwo i przemysł
mining and industry
- handel i ubezpieczenia
trade and insurance

pracownicy umysłowi
white-collar workers

- komunikacja i transport
communications and transportation
- pozostałe
other

1945-1950

województwo śląskie Śląskie Voivodship

Mapa. Instytut Badań Regionalnych Biblioteki Śląskiej – wyk. EXGEO, www.exgeo.pl
Map. Institute of Regional Research of the Silesian Library – realization EXGEO, www.exgeo.pl

- Po zakończeniu II wojny światowej granice województwa śląskiego z 1939 r. uległy zasadniczej zmianie. W nowym województwie znalazła się część ziem przed wojną wchodzących w skład państwa niemieckiego, ziemie byłego województwa śląskiego oraz Zagłębie Dąbrowskie, zajmując trzykrotnie większy obszar.
- Przez cały okres powojennego pięciolecia sprawą niejednoznaczną pozostawało nazewnictwo nowej jednostki administracyjnej. W związku z połączeniem ze sobą trzech niezależnych od siebie dotąd regionów (ziemie Górnego Śląska, Śląska Opolskiego i Zagłębia Dąbrowskiego) decyzją miejscowych władz (dla podkreślenia faktu „zjednoczenia”) miała ulec zmianie nazwa województwa na „śląsko-dąbrowskie”. Termin ten nie został jednak usankcjonowany żadnym dokumentem. Stosowano go potocznie na obszarze samego województwa.
- *After the end of the Second World War borders the Śląskie Voivodship of 1939 yielded fundamental change. In the new voivodship some of the lands which were before the war in the German State, the former lands of the Śląskie Voivodship and Zagłębie Dąbrowskie were found, occupying in total a three times larger area.*
- *Throughout the five post-war years, the name of the new administrative unit remained ambiguous. Due to a combination of three independent so far regions (the lands of Upper Silesia, Śląsk Opolski and Zagłębie Dąbrowskie) following the decision of the local authorities (for emphasizing the fact of "unification") the name of the voivodship was to change to "śląsko-dąbrowskie". This term however, was not sanctioned by any document. It was used colloquially on the territory of the voivodship itself.*

Archikatedra Chrystusa Króla
w Katowicach (1927-1955)
*The Archcathedral of Christ the King
in Katowice (1927-1955)*

Podział administracyjny
Stan w dniu 1 IV 1947
*Administrative division
As of 1 IV 1947*

29 powiatów *powiats*
57 miast *towns*
295 gmin wiejskich
rural gminas

Powierzchnia w km²
Area in km²

1946

15369

4,9% powierzchni kraju
of the country's area

Ludność w tys.
Population in thous.

1946

2823,4

11,8% ludności kraju
the country's population

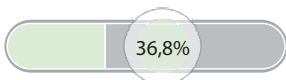
Ludność na 1 km²
Population per 1 km²
184 (kraj *country* 77)

LUDNOŚĆ

Stan w dniu 14 II 1946
*POPULATION
As of 14 II 1946*

według wieku
by age

poniżej 18 lat
below 18

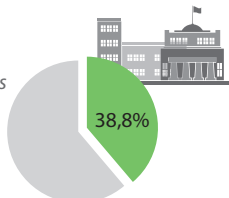
18-59

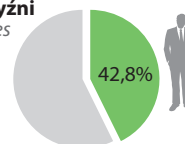
60 lat i więcej
60 and more

w miastach
in urban areas

mężczyźni
males

w tym według narodowości w tys.
of which by nationality in thous.

Polacy
Poles

Niemcy
Germans

SZACUNEK ZNISZCZEŃ WOJENNYCH

WAR DAMAGES ESTIMATE

	województwo <i>voivodship</i>	kraj <i>country</i>
Nieruchomości miejskie zniszczone lub uszkodzone <i>Urban real estate damaged or destroyed</i>	19,4	295,4
Zagrody wiejskie zniszczone lub uszkodzone <i>Rural farms damaged or destroyed</i>	40,2	466,9

1922-1938

1945-1950

1950-1975

1975-1998

1999-2017

SZKOLNICTWO W ROKU SZKOLNYM 1946/47

EDUCATION IN THE SCHOOL YEAR 1946/47

TRANSPORT W 1946 R.

TRANSPORT IN 1946

LASY

Stan w dniu 1 X 1946
FORESTS
As of 1 X 1946

367,5
województwo
voivodship

w tys. ha
in thous. ha

7083,1
kraj
country

PERSONEL LEKARSKI

Stan w dniu 31 XII 1946
MEDICAL PERSONNEL
As of 31 XII 1946

ZAKŁADY I ZATRUDNIENIE W ZAKŁADACH PRZEMYSŁOWYCH W 1946 R.

ESTABLISHMENTS AND PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRIAL ESTABLISHMENTS IN 1946

	kraj	województwo	
	country	ogółem	kraj = 100
		total	country = 100
zakłady	133189	15150	11,4
pracownicy	1263172	388248	30,7

1950-1975

województwo katowickie *Katowickie Voivodship*

Mapa. Instytut Badań Regionalnych Biblioteki Śląskiej – wyk. EXGEO, www.exgeo.pl
Mapa. Instytut Badań Regionalnych Biblioteki Śląskiej – wyk. EXGEO, www.exgeo.pl

- Zmiana nazwy województwa na „katowickie” weszła w życie w 1950 r. wraz z nowym podziałem administracyjnym kraju oraz zmianą nazewnictwa województw.
 - Powstało w wyniku podziału województwa śląskiego (potocznie śląsko-dąbrowskiego) – z zachodniej części utworzono województwo opolskie, wschodnia część zmieniła nazwę na „województwo katowickie”.
 - W latach 1953–1956 funkcjonowało pod nazwą „województwo stalinogrodzkie”, nazwę wprowadzono dla uczczenia pamięci Józefa Stalina.
- *Change of the voivodship's name to "Katowickie" came into force in 1950 following the new administrative division of the country and the change of the names of voivodships.*
 - *Established as a result of the division of the Śląskie Voivodship (colloquially Śląsko-Dąbrowskie) - the Opolskie Voivodship was formed from the western part, the eastern part changed its name to the "Katowickie Voivodship".*
 - *In the years 1953-1956 it functioned under the name "Stalinogrodzkie Voivodship", name introduced to commemorate Józef Stalin's memory.*

Pomnik Powstańców Śląskich (1967)
Monument of the Silesian Insurgents (1967)

Hala Widowiskowo-Sportowa Spodek (1971)
Multitarrena Spodek (1971)

Podział administracyjny
Administrative division

1950		1970
13	powiaty <i>powiats</i>	14
11	powiaty miejskie <i>urban powiats</i>	19
190	gminy <i>gminas</i>	-
53	miasta <i>cities</i>	57
-	osiedla <i>settlements</i>	15
-	gromady <i>gromads</i>	256

Powierzchnia w km²
Area in km²

1950	1973
9400	9550

udział w kraju
share in the country
3,1%

Ludność w tys.
Population in thous.

1950	1973
2705	3862
udział w kraju <i>share in the country</i>	
10,8%	11,5%

Ludność na 1 km²
Population per 1 km²

294	404
-----	-----

1950 1955 1960 1970 1973

Ludność w miastach
w % ogółu ludności

50,9	70,5	75,3	76,7	78,2
------	------	------	------	------

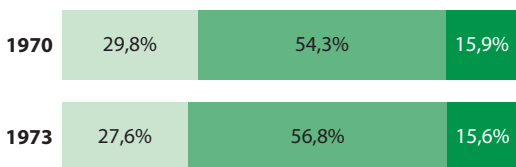
Population in urban areas in %
of total population

Kobiety na 100 mężczyzn

115	110	104	104	102
-----	-----	-----	-----	-----

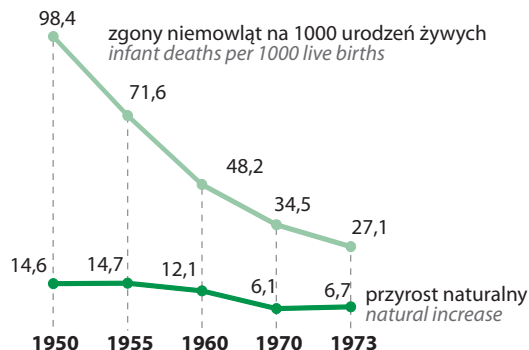
Females per 100 males

LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU
POPULATION BY ECONOMIC GROUPS OF AGE

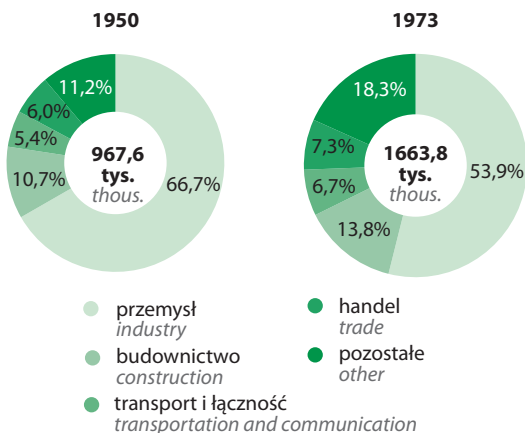
- przedprodukcyjny
pre-working
- produkcyjny
working
- poprodukcyjny
post-working

RUCH NATURALNY NA 1000 LUDNOŚCI
VITAL STATISTICS PER 1000 POPULATION

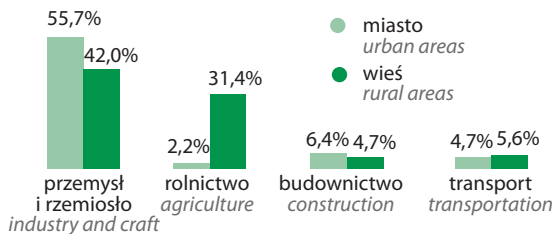
ZATRUDNIENI W GOSPODARCE USPOŁECZNIONEJ

PAID EMPLOYMENT IN THE NATIONALIZED
ECONOMY

LUDNOŚĆ WEDŁUG GŁÓWNEGO ŹRÓDŁA UTRZYMANIA W 1950 R.

POPULATION BY MAIN SOURCE
OF MAINTENANCE IN 1950

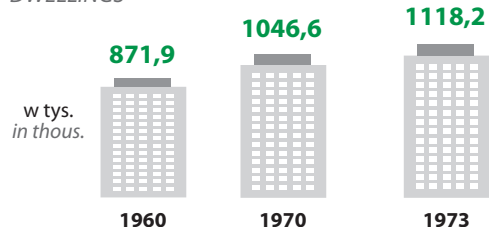

TRANSPORT TRANSPORT

● 1960
● 1973

MIESZKANIA DWELLINGS

KULTURA CULTURE

	1960	1970	1973
Kina (Cinemas)	284	245	232
Widzowie w kinach w mln (Audience in cinemas in mln)	24,3	17,0	16,2
Abonenci telewizji w tys. (Television subscribers in thous.)	152,7	663,4	810,8

1975-1998

województwo katowickie
Katowickie Voivodship

Mapa. Instytut Badań Regionalnych Biblioteki Śląskiej – wyk. EXGEO, www.exgeo.pl
Map. Institute of Regional Research of the Silesian Library – realization EXGEO, www.exgeo.pl

- W wyniku reformy administracyjnej kraju w 1975 r. województwo katowickie otrzymało nowy kształt terytorialny. Z północnej części dotychczasowego województwa utworzono województwo częstochowskie, z obszarów południowych powstało województwo bielskie.
- Reforma oznaczała zwiększenie poziomu urbanizacji nowego województwa – tak w wyniku wcielenia części gmin do miast – jak i wyłączenia z poprzedniego obszaru słabo zurbanizowanych terenów na północy i południu.
- „Województwo katowickie”, w nowym kształcie, ze znacznie zmniejszonym terytorium, funkcjonowało jako jedno z 49 województw aż do momentu wejścia w życie, w styczniu 1999 r., reformy administracyjnej, która przywróciła województwu jego pierwotną nazwę.
- *As a result of the administrative reform of the country in 1975, the Katowickie Voivodship had a new territorial shape. From the northern part of the previous voivodship Częstochowskie Voivodship was created, from the southern areas the Bielskie Voivodship was established.*
- *The reform meant enlargement of the level of urbanization of the new voivodship - so as a result of incorporation of some gminas into cities - as well as exclusion from the previous area of poorly urbanized areas in the north and south.*
- *The "Katowickie Voivodship", in a new shape, with a significantly reduced territory, functioned as one of 49 voivodships up to the entry into force, in January 1999 of an administrative reform that has restored the voivodship its original name.*

Spółdzielczy Dom Handlowy „Skarbek” (1975)
Cooperative Department Store „Skarbek” (1975)

Centrale Handlu Zagranicznego
w Katowicach (1981-1982)
Headquarters of Foreign Trade
in Katowice (1981-1982)

Kukurydze - Os. Tysiąclecia w Katowicach
(lata 80. XX w.)
Maizes - Millennium Settlement in Katowice
(1980s of the XX century)

1922-1938

1945-1950

1950-1975

1975-1998

1999-2017

Podział administracyjny Administrative division

1975		1998
37	gminy miejskie urban gminas	39
51	gminy wiejskie rural gminas	42
10	miejsko-wiejskie urban-rural gminas	16

Powierzchnia w km² Area in km²

1975
6650

udział w kraju
share in the country
2,1%

Ludność w tys. Population in thous.

1975 3487,9
1998 3894,9

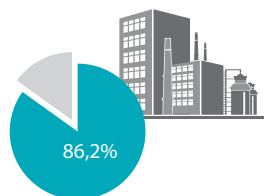
udział w kraju
share in the country
10,1%

Ludność na 1 km²
Population per 1 km²
525 586

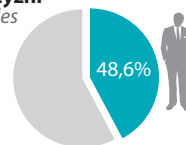
LUDNOŚĆ

Stan w dniu 31 XII 1998 r.
POPULATION
As of 31 XII 1998

w miastach
in urban areas

mężczyźni
males

KOBIETY NA 100 MĘŻCZYŹN FEMALES PER 100 MALES

1975

101

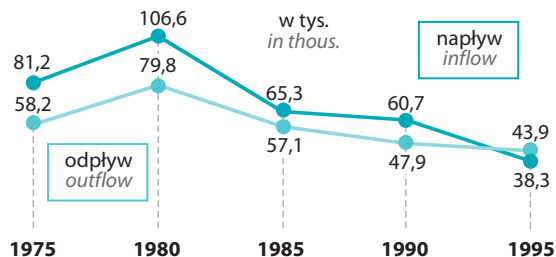

1998

106

MIGRACJE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY

MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE

SALDO MIGRACJI NA POBYT STAŁY NA 1000 LUDNOŚCI W 1998 R.

NET MIGRATION FOR PERMANENT
RESIDENCE PER 1000 POPULATION IN 1998

województwo
voivodship

-2,3

kraj
country

-0,3

1922-1938

1945-1950

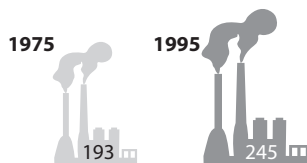
1950-1975

1975-1998

1999-2017

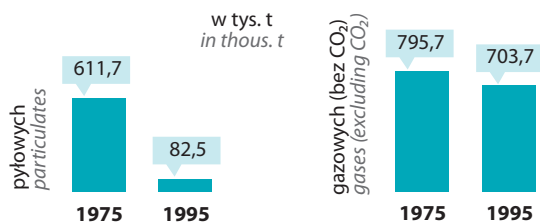
ZAKŁADY SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWE DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA

PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE
TO AIR QUALITY

EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ PRZEMYSŁOWYCH

EMISSION OF INDUSTRIAL POLLUTANTS

PRODUKT KRAJOWY BRUTTO W 1997 R.

ceny bieżące
GROSS DOMESTIC PRODUCT IN 1997
current prices

PRACUJĄCY WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI

Stan w dniu 30 VI 1998
EMPLOYED PERSONS BY KIND OF ACTIVITY
As of 30 VI 1998

	województwo voivodship	kraj country
Pracujący w tys. Employed persons in thous.	1493,6	15921,1
w tym w %: of which in %:		
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo agriculture, forestry and fishing	6,9	27,3
przemysł industry	36,8	22,9
budownictwo construction	8,5	5,9
handel i naprawy trade and repair	14,8	13,2

TRANSPORT

TRANSPORT

20,6 | 20,8

w km/100 km²
in km/100 km²

55,4 | 76,4

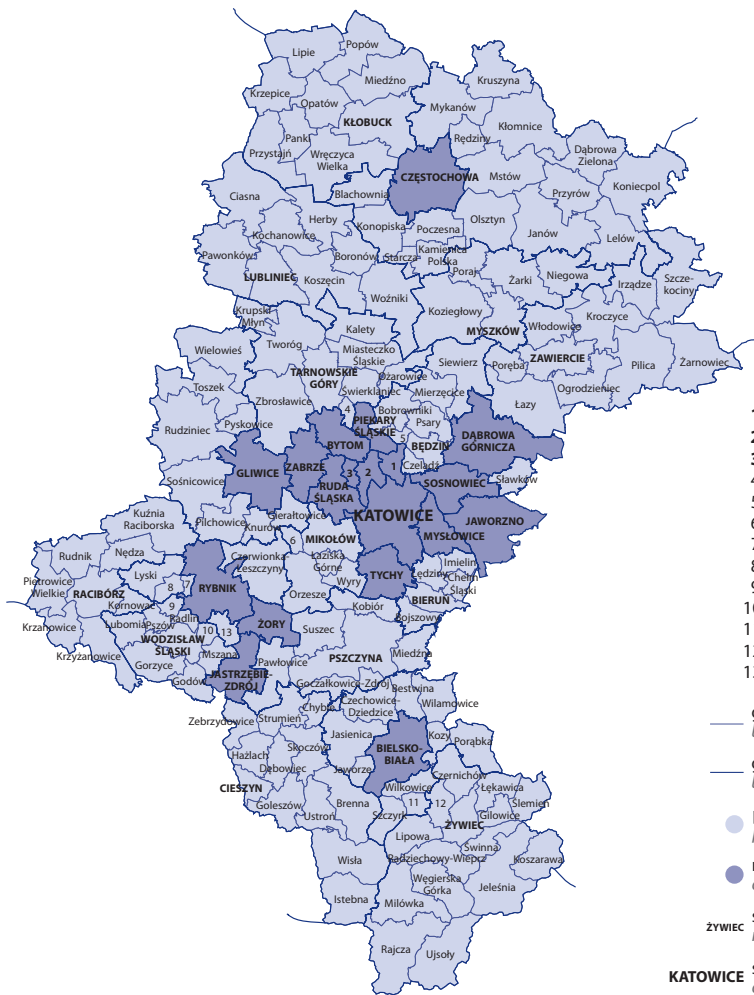

132 | 786

● 1975
● 1995

1999-2017

województwo śląskie Śląskie Voivodship

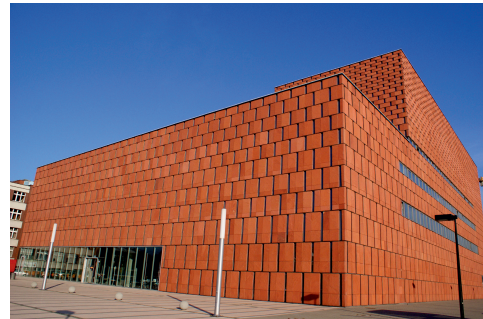

- Specyficzna struktura osadnicza na tle kraju
- Urozmaicona budowa geologiczna i ukształtowanie geograficzno-przyrodnicze
- Najbardziej zurbanizowany region w Polsce mający największą gęstość zaludnienia
- Korzystna dostępność transportowa - największa w kraju sieć dróg ekspresowych i autostrad oraz gęstość sieci kolejowej
- Największa wśród województw gęstość ścieżek rowerowych
- Jedyny w Polsce szlak turystyki industrialnej
- Jeden z najsilniejszych gospodarczo i demograficznie regionów kraju
- Ważny ośrodek wystawienniczo-targowy i konferencyjny
- Aglomeracje miejskie: bielska, częstochowska i rybnicka (o znaczeniu krajowym) oraz pierwsza w kraju Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia (o znaczeniu europejskim)

- *A specific settlement structure against the background of the country*
- *Varied geological structure and geographic-natural surface shape*
- *The most urbanized region in Poland with the highest population density*
- *Favorable transport availability - the largest network of expressways and highways as well as the density of the railway network in the country*
- *The highest density of bicycle paths among voivodships*
- *The only route of industrial tourism in Poland*
- *One of the most economically and demographically strong regions of the country*
- *Important exhibition and trade as well as conference center*
- *City agglomerations: Bielsko, Częstochowa and Rybnik (of national importance) and the first Upper Silesian-Zagłębie Metropolis in the country (of European significance)*

Międzynarodowe Centrum Kongresowe
w Katowicach (2015)
*International Congress Centre
in Katowice (2015)*

Biblioteka Akademińska CINiBA (2012)
Academic Library CINiBA (2012)

Podział administracyjny

Stan w dniu 31 XII 2017
Administrative division
 As of 31 XII 2017

17 powiatów *powiats*
19 miast na prawach powiatu
cities with powiat status
167 gmin *gminas*

Powierzchnia w km²

Area in km²

2017**12333**

3,9% powierzchni kraju
of the country's area

Ludność w tys.

Population in thous.

2017**4548,2**

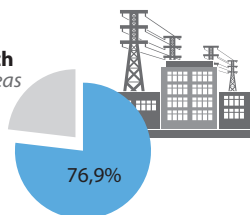
11,8% ludności kraju
of the country's population

Ludność na 1 km²
Population per 1 km²
369 (kraj *country* 123)

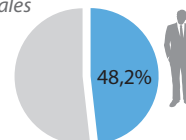
LUDNOŚĆ

Stan w dniu 31 XII 2017 r.
POPULATION
 As of 31 XII 2017

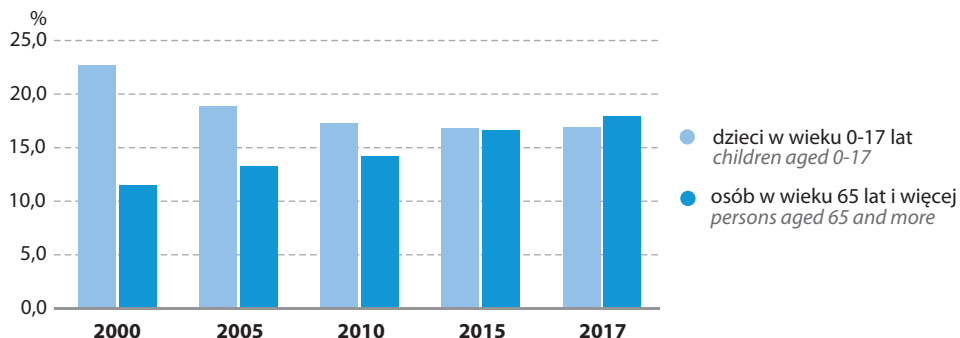
w miastach
in urban areas

mężczyźni
males

udział w ogólnej liczbie ludności w województwie
percent in total population of the voivodship

1922-1938

1945-1950

1950-1975

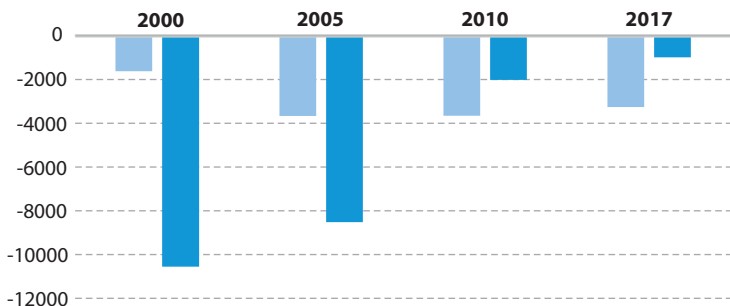
1975-1998

1999-2017

SALDO MIGRACJI

NET MIGRATION

- saldo migracji wewnętrznych
net internal migration
- saldo migracji zagranicznych
net international migration

KOBIETY NA 100 MĘŻCZYŹN

FEMALES PER 100 MALES

2000

2017

106

107

**DZIECI W PRZEDSZKOLACH
NA 1000 DZIECI W WIEKU 3-6 LAT**

Stan na początku roku szkolnego
*CHILDREN ATTENDING NURSERY
SCHOOLS PER 1000 CHILDREN AGED 3-6
As of beginning of the school year*

525

2000

757

2016

**MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE
NA 1000 LUDNOŚCI**

MARRIAGES PER 1000 POPULATION

2000

2017

5,3

4,9

STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH

Stan w dniu 30 XI
*STUDENTS OF TERTIARY
EDUCATION INSTITUTIONS
As of 30 XI*

w tys.
in thous.

178,8

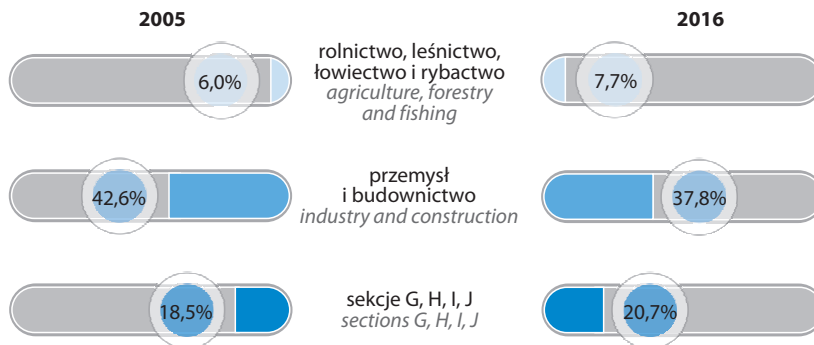
2000

120,6

2016

ODSETEK PRACUJĄCYCH WEDŁUG WYBRANYCH RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI

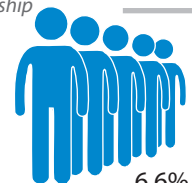
PERCENT OF EMPLOYED PERSONS BY SELECTED KINDS OF ACTIVITIES

STOPA BEZROBOCIA W 2017 R.

UNEMPLOYMENT RATE IN 2017

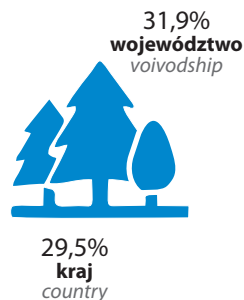
5,2%
województwo
voivodship

6,6%
kraj
country

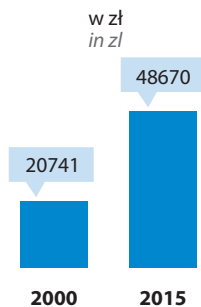
LESISTOŚĆ W 2016 R.

Stan w dniu 31 XII
FOREST COVER IN 2016
As of 31 XII

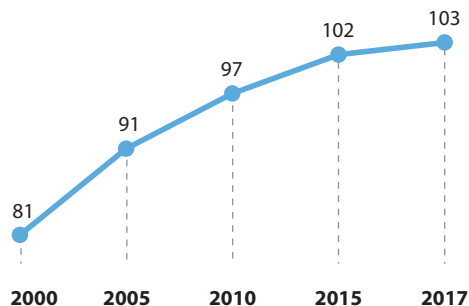
PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCĄ

ceny bieżące
GROSS DOMESTIC PRODUCT PER CAPITA
current prices

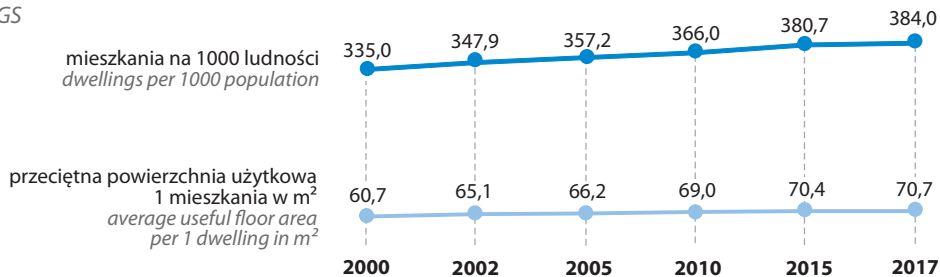
PODMIOTY WPISANE DO REJESTRU REGON NA 1000 LUDNOŚCI

ENTITIES RECORDED IN THE REGON REGISTER PER 1000 POPULATION

MIESZKANIA

DWELLINGS

TRANSPORT

TRANSPORT

162,8 | 177,0

w km/100 km²
in km/100 km²

18,9 | 15,9

283 | 546

● 2002
● 2017

KULTURA

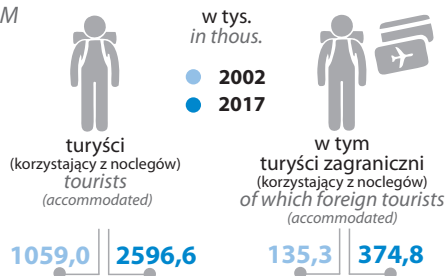
CULTURE

	2013	2017
Widzowie/słuchacze imprez muzycznych Audience of music events	101,7	350,1
Imprezy oświatowe w muzeach Educational events in museums	7,1	12,6
Uczestnicy imprez masowych Participants of mass events	2575,0	3627,9

w tys.
in thous.

TURYSTYKA

TOURISM

Wizja rozwoju województwa

Obszary priorytetowe i cele strategiczne

Vision of the Voivodship's development

Priority areas and strategic goals

NOWOCZESNA GOSPODARKA

Województwo śląskie regionem
nowoczesnej gospodarki rozwijającej się
w oparciu o innowacyjność i kreatywność

MODERN ECONOMY

*Śląskie Voivodship the region
of modern developing economy based
on innovation and creativity*

SZANSE ROZWOJOWE MIESZKAŃCÓW

Województwo śląskie regionem
o wysokiej jakości życia opierającej się
na powszechnej dostępności do usług publicznych
o wysokim standardzie

DEVELOPMENT OPPORTUNITIES OF THE INHABITANTS

*Śląskie Voivodship the region
with high quality of life based
on universal access to high standard
public services*

PRZESTRZEŃ

Województwo śląskie regionem
atrakcyjnej i funkcjonalnej przestrzeni

SPACE

*Śląskie Voivodship the region
of attractive and functional space*

RELACJE Z OTOCZENIEM

Województwo śląskie regionem
otwartym, będącym istotnym partnerem
rozwoju Europy

RELATIONS WITH THE ENVIRONMENT

*Śląskie Voivodship the open
region, being an important partner
of the development of Europe*

Źródło: Dokument Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”, uchwalona przez Sejmik Województwa Śląskiego (Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego Nr IV/38/2/2013 z dnia 1 lipca 2013 r.) – stanowi plan samorządu województwa określający wizję rozwoju, cele oraz główne sposoby ich osiągnięcia w kontekście występujących uwarunkowań w perspektywie 2020 roku.

Source: Document Strategy for the Development of the Śląskie Voivodship "Śląskie 2020+", adopted by the Sejmik of the Śląskie Voivodship (Resolution of the Sejmik of the Śląskie Voivodship No. IV/38/2/2013 of July 1, 2013) – is a voivodship self-government plan defining the vision of development, goals and the main aims to achieve them in the context of existing conditions in the 2020 outlook.

**URZĄD STATYSTYCZNY
W KATOWICACH
ul. Owocowa 3, 40-158 Katowice
tel. 32 779 12 00**

**katowice.stat.gov.pl
SekretariatUSKCE@stat.gov.pl**

Śląski Ośrodek Badań Regionalnych

**tel.: 32 779 12 33, 32 779 12 34
InformatoriumKCE@stat.gov.pl**

ISBN 978-83-89641-84-7